

Stortinget v/
Helse- og omsorgskomiteen

11. oktober 2022

Høringsnotat fra Norges idrettsforbund til høringen vedr. statsbudsjettet 2023

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) viser til vår påmelding til komiteens budsjett høring.

Norsk idretts aller største bidrag til folkehelsen er det som skjer i regi av frivillige hver eneste dag i idrettslagene over hele landet. Idrettslagene gir tilbud om idrett og fysisk aktivitet til sine medlemmer, og representerer gode og trygge fellesskap i lokalsamfunnene. Denne ordinære aktiviteten finansieres fra nasjonalt hold fra overskuddet fra Norsk Tipping.

Men i tillegg til å være en inkluderende idrettsorganisasjon er konsekvensene av idrett mye mer. Deltakelse i idrett gir god fysisk og psykisk helse, og gir både år til livet og liv til årene. Deltakelse i idrett gir arenaer for inkludering og fellesskap, erfaringer i medbestemmelse og i å ta ansvar for egen utvikling og for gruppen man er med i.

Enkelte oppgaver lar seg ikke løse med frivillighet alene. Å inkludere rusavhengige inn i idrettsbevegelsen krever betalt kompetanse, å ta et ekstra ansvar overfor flyktinger krever mer frivillighet og kanskje noe ekstra utstyr, å inkludere personer med funksjonsnedsettelse kan kreve ekstra ledsagere, ekstra tolker eller nødvendig utstyr.

Til hjelp for å realisere effektene av idrett ut over selve idretten, trenger vi Stortingets hjelp.

Idrett for rusavhengige – Idretten skaper sjanser og Fotballstiftelsen

Over de siste årene har arbeidet som er blitt gjort gjennom Fotballstiftelsens gatelag og i Idretten skaper sjanser gjennom de tre særforbundene ski, rytter og cykle, fått dokumenterte gode resultater i å inkludere rusavhengige i sine aktiviteter. Dette har i sin tur gjort veien tilbake fra rus enklere og bedre for mange mennesker, ifølge forskning utført ved Universitetet i Sørøst-Norge. I 2021 gikk 225 personer over i lønnet arbeid, skole eller arbeidstrening fra våre to prosjekter. Til sammen ble det levert over 6 000 rusfrie timer hver eneste uke.

Dette har også helsemyndighetene erkjent, først gjennom støtte direkte fra Helsedepartementet og i fjor gjennom støtte fra Stortinget. I år er det foreslått å ta bort den direkte, øremerkede støtten og i stedet samle disse tilskuddsordningene i en søkbar post sammen med 100 andre prosjekter og organisasjoner.

I arbeidet med samfunnets mest sårbare er økonomisk forutsigbarhet helt avgjørende. Det er idrettens mening at den foreslåtte endringen tar bort forutsigbarheten i tiltaket. Risikoen for ikke å kunne opprettholde tilbudet – og i alle fall ikke utvikle og utvide det til andre personer og andre idretter – er stor. Over 1300 personer er omfattet av disse tilbudene, og de trenger fremfor noe annet nettopp forutsigbarhet.

- ***NIF ber om at det avsettes 50 millioner kroner, 20 millioner til Idretten skaper sjanser og 30 millioner til Fotballstiftelsen.***

Sunn idrett

Problemene knyttet til psykisk helse har økt til dels dramatisk under koronapandemien. Utfordringer med mat, kropp og ernæring er en del av denne økningen og Norges idrettsforbund erfarer behov for økt kompetanse om forebygging av spiseforstyrrelser og et anstrengt forhold til mat og kropp hos ungdom. Her er idretten en sentral arena for å nå ut bredt til et stort antall ungdom og deres foresatte og trenere.

Gjennom arbeidet «Sunn idrett» jobber NIF nettopp forebyggende og rådgivende med å fremme helse og skape en åpenhetskultur rundt mat, kropp, helse og idrett. Dette er viktig forebyggende arbeid mot spiseforstyrrelser i idretten.

Idrettsforbundet er fornøyde med at myndighetene har gitt oss en sentral rolle i utviklingen av den felles handlingsplanen mot spiseforstyrrelser, men vil påpeke for komiteen at det er behov for økte ressurser for å på en god måte kunne jobbe bredt og systematisk med denne samfunnsutfordringen.

Vi ønsker derfor at Stortinget kan sette av penger til en satsing på kompetanse, informasjon og rådgivning knyttet til spiseforstyrrelser slik at Sunn idrett kan nå ut bredere i og utenfor idrettens egne medlemmer.

- ***NIF ber om at det avsettes 2 millioner kroner årlig til norsk idretts arbeid med spiseforstyrrelser.***
- ***NIF ber om at det avsettes tilstrekkelig ressurser til arbeidet med – og oppfølgingen av handlingsplanen mot spiseforstyrrelser.***

Økt fysisk aktivitet i skolen

NIF ønsker seg minst en times daglig fysisk aktivitet for alle elever på 1.-10. trinn. Skolen er det eneste stedet hvor man når alle barn og dermed har muligheten til å sikre deres nødvendige fysiske aktivitet for å opprettholde god fysisk helse. Skolen vil ofte være barna sitt første møte med aktivitet og idrett. En times fysisk aktivitet daglig kan derfor bidra til et varig ønske om å delta aktivt i idretten gjennom hele oppveksten og vil være det viktigste virkemiddelet for å nå anbefalingene om fysisk aktivitet for barn og unge.

NIF vil si seg enige i at skoler skal ha valgfrihet når det gjelder metodikk og hvordan fysisk aktivitet skal gjennomføres i praksis. Det må komme føringer fra Kunnskapsdepartementet som viser vei og gir en klar beskjed om forventninger til at kommunene og skolene følger opp dette lokalt.

Fysisk aktiv læring som metode i undervisningen må innføres på linje med digitale verktøy og annen metodikk i skolen, spesielt som en del av det tverrfaglige temaet Folkehelse og livsmestring. Skoler må få ressurser slik at lærere gis en reell mulighet til etter- og videreutdanning i fysisk aktiv læring som metode.

NIF har merket seg at Støre-regjeringen i sin regjeringserklæring går inn for en «gradvis innføring av et daglig sunt, enkelt skolemåltid og daglig fysisk aktivitet i skolen, med frihet for skolene til å organisere dette selv», og håper Stortinget følger opp dette i budsjettbehandlingen.

- ***NIF ber Stortinget sikre en innføring av daglig fysisk aktivitet i skolen.***
- ***NIF ber Stortinget om at skolesektoren får ressurser slik at lærere gis en reell mulighet til etter- og videreutdanning i fysisk aktiv læring som metode.***